

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.

PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4—, na po godine K 2—, a na četvrt godine K 1—. S poštom stoji 48 fillira na godinu više, a u Americu K 1—40 na godinu više. Pojedini broj stoji 20 fillira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava i otpravništvo nalazi se u „Samoborskoj tiskari“ S. Seka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petini redak u redakcijskom dijelu po 30 fill. u oglasnom 10 fill. Za oglas, koji se više puta vrćići, se znatan popust. Novci se šalju u ruk. odništvo „Samob. lista“. Neplaćena se po. u. g. pri. ukopisi se ne vraćaju.

Godina III.

U Samoboru, 1. studenoga 1908.

Broj 21.

Grb i naziv općine Samobor.

Još godine 1880. izdala je kr. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove naredbu, prema kojoj upravne općine u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, koje su uredjene na osnovu zak. čl. XVI. od godine 1870. imaju upotrebljavati uredovni pečat s natpisom: „Pečat upravne općine N.“ i to bez ikakova grba.

Ujedno je u pomenutoj naredbi određeno da privilegovana mjesta, koja imaju dozvolu služiti se posebnim svojim grbom na svom pečatu, mogu se takovim služiti i nadalje, ali jedino u svojim posebnim mjesnim poslovima, ali se ovaj pečat ne smije upotrebljavati u poslovima upravne općine.

Kako je i općina Samobor rabila u svom uredovanju pečat sa svojim posebnim grbom i natpisom: „Poglavarstvo slob. i kr. povelj. trgovišta Samobora“, to se je odmah iza gore citirane naredbe obratila na zem. vladu, predstavkom neka joj se dozvoli i daljnja uporaba dotadanjega pečata pozvavši se na povelju Bele IV.

Izatoga je uslijedila naredba vlade od 14. rujna 1880. da ona pogledom na to, što se uredovni djelokrug upravne općine Samobor prostire samo na teritorij istoimene poveljene trgovišne općine, do daljnje odredbe i inakoga rješenja nema ništa proti tomu, da upravna općina Samobor upotrebljuje u uredovnom svom pečatu dotadanji grb i naslov poveljenog trgovišta.

Na osnovu pomenute naredbe pridržala je samoborska općina u svom uredovnom pečatu poseban napis i grb, koji i danas upotrebljuje.

Kako je sada opet naredbom zem. vlade, odjela za unutarnje poslove od 28. rujna o. g. ponovo određeno, da se imaju svi bez razlike pečati upravnih općina, koji ne odgovaraju uvodno spomenutoj naredbi, oduzeti po kr. kot. oblasti i zamijeniti propisanim i jednostavnim to će — kako doznajemo — naše trgovišno poglavarstvo poduzeti korake, da se našoj općini, koja se proteže samo na slob. i kr. povelj. trgovište Samobor, ostavi njeno pravo netačnuto te se mogne i nadalje služiti sadanjim pečatom, grbom i napisom i u svome vanjskom uredovanju.

Ujedno se obratila naša općina na poglavarstva slob. i kr. povelj. trgovišta u Jastrebarskom, Krapini i Vrbovskom, s molbom, da ju izvjestie, na temelju kojega rješenja upotrebljuje ona današnji svoj pečat, pa da se mognu eventualno sve te općine zajedno sa samoborskom obratiti na zem. vladu na obranu svog dotadanjeg prava, to više, jer je zakon o uredjenju gradskih općina od god. 1894. gradovima Bagu, Kostanjci i Ivanić-tvrđji, ma da se također uredjuju po zak. čl. XVI. od 1870 kao i ostale upravne općine, ostavio njihov naziv i grb.

Iz trgovišnog zastupstva.

Sjednica održana 16. listopada 1908.)

Ovu je sjednicu trg. zastupstva sazvao trgovišni načelnik radi dopisa kr. financijskog ravnateljstva, kojim je određena nova rasprava za otkup poreza na vino, i za koju je valjalo izabrati dvojicu zastupnika. Osim toga je ovom zgodom rješeno još nekoliko drugih predmeta.

Od 18 opć. zastupnika nazočno je bilo njih 10. Predsjedao je načelnik Čop. Perovodja Stj. Vuković.

Načelnik javlja, da je stigao dopis kr. financijskog ravnateljstva, kojim je određena rasprava radi otkupa poreza na vino, kako mi to opširnije na drugom mjestu izvješćujemo.

Zastupstvo izabire u odbor, koji će općinu zastupati kod sklapanja nove nagodbe, zast. Josu Budija i Ivana Levičara, a za zamjenika Mirka Klečiča.

Čita se dopis kr. kot. oblasti, kojim se pita zastupstvo, ima li kakvi prigovori protiv novih zakupnika lova u smislu lovskega zakona. — Prigovora nema.

Čita se dopis zem. povjerenstva o nazivlju općina odnosno prebivališta, koje pita radi eventualne kake promjene nazivlja općine.

Zaključeno je jednoglasno, da se zadrži dosadani naslov općine.

Kanalizacija Gajeve ulice.

Načelnik je izvjestio, da je jeftimbena rasprava, koja je bila raspisana za kanalizaciju Gajeve ulice, ostala bez uspjeha.

Izviješćuje nadalje, da su interesenti pripravnici polovicu troškova u razmacima. Jeftimba ostala je bez uspjeha, jer su mnogi licitanti prigovorili nepotpunosti elaborata, napose nivelacije itd. Preporučuje stoga, neka se umoli zem. vlada, da izašlje strukovnjaka, koji bi izradio strukovni elaborat za kanalizaciju, Zast. Levičar odvrća, da to nije potrebno, jer da je cijeli posao vrlo jednostavan, budući da cesta imade naravni pad, pak ne treba drugo nego položiti cijevi. Ako će se općina obraćati na zemaljsku vladu, stvar će se samo zategnuti, a povećati troškovi. Neka se dakle općina sama prihvati posla. Tomu se prijedlogu pridružuje zast. Franjo Reizer ml. Nakon male debate upozoruje načelnik Čop, da bez vještačkoga elaborata zem. vlada ne bi dopustila uopće nikakove radnje u tom smjeru.

Zaključeno je potom, da se kanalizacija ima izvesti sa 70/90 promjera, te da se zamoli kr. zem. vlada za izaslanje stručnjaka, koji bi proveo nivelaciju.

Gradnja ubožnice.

Ovo se pitanje već dugo podržaje na površini, ali se stvar ne miče dalje, ma da je i te kako prešana i neodgodiva. Zaključaka je već više stvoreno, a sad bi zaista trebalo prijeći na rad, jer ostavijati t. zv. „ubožnicu“ i dalje na dosadanjem mjestu i u neposrednoj blizini škole protiv svih je higijenskih, pedagoških i estetskih principa.

Načelnik izvješćuje, da se je prema zaključku već prije održane sjednice obratio na grofa Montecucolija u Zvornik radi prodaje njegove kuće ili t. zv. „starog farafa“ za uporabu ubožnice, no vlasnik je odgovorio da nije ni pošto voljan rečenu zgradu prodati.

Zaključuje se, da se zast. dr. Horvatu povjeri, da se pobrine za nužno gradilište.

Daljni prijedlozi i zaključci.

Josip Letina iz Taborca moli za doznaku gradjevnog drva iz općinske šume i to besplatno. — Odbija se molba, jer se ovakve potpore mogu dijeliti samo u elementarnim nezgodama.

Načelnik predlaže, da se zamoli kr. kot. oblast za izaslanje kotarskog šumara, da pregleda drvo u opć. šumi, koje bi se moglo unovčiti. — Prima se.

Objavljuje se otvorenje novouredjenih sajmova u Kupincu.

Zast. Levičar uzima riječ, kako bi se oblasti sa strane poglavarstva imale umoliti, da olakote sajmišne prilike u tom smislu, da se putnice tako rigorozno ne zahtijevaju,

Načelnik i ostali zastupnici dokazuju govorniku, kako je postupak sa putnicama p. dvržen najstrožoj kontroli i da se protiv toga ništa ne može poduzeti, jer bi bilo sasma bezuspješno. Zast. Levičar govori dalje u smislu svoga prijedloga, ne osvrćući se ni na kakove razloge i dokazivanja. Utom ustaje zast. dr. Horvat sa sjedala i ostavlja dvoranu.

Budući da je tim zastupstvo nesposobno za zaključivanje, radi premalena broja nazočnih zastupnika, zaključuje načelnik Čop sjednicu.

Otkup poreza na vino za godinu 1909.

Kr. financijsko ravnateljstvo otkazalo je 22. rujna o. g. općini Samobor pravo na pobiranje poreza na vino za godinu 1909., pa bi prema tomu ovo pravo naše općine utrnulo s 31. prosinca o. g. Ovaj otkaz uslijedio je uslijed ugovora, koji veže obe stranke: naime općinu i financijski erar i prema kojem mora otkaz uslijediti do svršetka mjeseca rujna prije zakupne godine ako ga jedna ili druga stranka hoće da prekine.

Da se uzmogne eventualno nova nagodba sklopiti delegirao je financijski erar sa svoje strane povjerenika financ. straže u Zagrebu, Dvorčeka, koji je zakazao prvu raspravu za 7. listopada kod poglavarstva trga Samobora.

Ova je rasprava međutim odgodjena, jer još nije bila izabrana dva zastupnika po opć. zastupstvu, koja imaju uz načelnika pravo sklapati i potpisati ugovor.

Kako su kasnije u trg. sjednici uz načelnika g. Čopa izabrana još dva zastupnika, naime gg. Budi Joso st. i I. Levičar, to je nova rasprava urečena na 23. listopada u uredu općine.

Na toj je raspravi odmah u početku izjavio financijski povjerenik, da će ugovor sa općinom sklopiti samo u onom slučaju, ako na dosadašnju otkupninu od K 12426/54 koju plaća općina u ime otkupa poreza na vino, pristane na povi. šicu od K. 2154, dakle u buduće za K. 14.580/54.

Ovaj zahtjev povišice temeljio je izaslanik na tome, da je u drugom polugodištu 1907. i prvom polugodištu 1908. u općini Samobor po krčmama, točenjem preko ulice i po privatnicima, koji kupuju vino na malo, istočeno vina više nego u predidućoj otkupnoj godini.

U smislu zakona pripada općini, ako odmah i svojevrijedno pristane na nagodbu otkupa od prvih 1000 K 10 posto a od svake daljne svote 5 posto nagrade za ubiranje toga poreza. Propusti li to općina i dodje li do javnog dražbovanja, to joj ovo potonje pravo više ne pripada, ako hoće da putem dražbe otkupi pravo na pomenuti porez.

Budući da je povjerenik izvidjenu svotu iskazao službenim podacima, koji su suglasni kako kod općine, tako i kod financijske straže u Samoboru, to su zastupnici općine ponudili najzad ravnu svotu od K 14.000

Oni su izjavili, da se je ljetos mnogo manje istočilo vina nego laniške godine jer je bio doista manji broj ljetovišnih gosti kao i tim, da će ove godine poradi ovelikog prihoda vina, što ga imaju domaći producenti daleko manje istočiti krčmari nego u prošavšoj godini.

Kako je financijski povjerenik izjavio da ne može ni fillira popustiti, jer imade takove instrukcije od svoje pretpostavljene oblasti, pa da će inače doći do javne dražbe, to je sklopljen novi ugovor općine za otkup poreza na vino i to sa povišicom što ju tražilo financ. izaslanik, naime sa K 14.580/54. Za 1909. sklopljen je ugo-

vor bezuvjetno, a za 1910 uvjetno, t. j. svaka stranka može do konca rujna 1909. otkazati, a ne dodje li do otkaza, vrijedi ugovor i za 1910.

Domaće vijesti.

Svi Sveti. Danas će opet naše groblje zasjati stotinama svijeća. Uz šuštanje i padanje požućela lišća, stupat će ljudi prema posljednjem počivalištu, gdje im sniju vječni san njihovi mili, s kojima su vezane njihove misli, njihova srca i tolike nježne i neizbrisive uspomene. Zasjat će opet mnoga suza u oku, vnuti se uzdah iz ojadjenih grudiju, a stotine usta šaptati molitvu za ispokoj duša pokojničkih.

Po običaju prijašnjih godina pjevat će danas u 4 sata poslije podne naše pjevačko društvo „Jeka“ na groblju tri tužaljke i to: „Čuj nas Gospodine“, „U dubljini“ i „Snivaj“.

Pridijeljen je našoj kot. oblasti kotarski pristav u Daruvaru gosp. Bogdan Cvijanić.

Pohvalba regulacije potoka Rakovice. Posebno povjerenstvo pregledat će 3. o. m. regulaciju potoka Rakovice radi pohvalbe, budući da su sada sve radnje potpuno provedene.

Povelja Bele IV. U arhivu trga Samobora u posebnoj željeznoj škrinji čuvaju se „stare pravice“ „oppiduma Samobora“. Među raznim ispravama nalazi se i povelja koju je izdao kralj Bela IV. Samoboru dakako na latinskom jeziku. Načelnik gosp. Čop obratio se ovih dana na pristava kr. zem. arhiva Emilija Laszawskoga, s molbom da poglavarstvu dostavi vjerran prijevod ove povelje, jer prijevod što ga ima općina, nije potpun. U Belinoj se povelji uz ostale povlastice spominju i medje Samobora, koje su tada postojale.

Mladići, koji su rođeni godine 1886., 1887. i 1888. pozivaju se da se do konca mjeseca studenoga prijave kod trgovišnoga poglavarstva radi popisa za stavnju. Stavni povjerenici, koji imaju pravo na koju pogodnost obramb. zakona, imaju svoje molbenice za dokazanje pogodnosti predati kr. kot. oblasti ili na dan stavnje stavnomu povjerenstvu. Molbe za stavnju izvan nadležnoga kotara imaju se predati kod prijave za popis.

Registar tecivarine III. razr. t. j. poreza, koji se plaća od trgovačkih, krčmarskih, kožarskih, brijačkih pekarskih itd. poduzeća, stigao je na poglavarstvo, te će biti doskora izdan oglas, da interesenti mogu staviti svoje prigovore u roku, koji će biti oglasom određen.

Tecivarinom III. razreda oporezovano je u Samoboru 160 porezovnika sa porezom od 8074 K 20 fl., općim dohodarskim prirezom 2191 K 33 fl., dakle ukupnom svotom od 10.265 K 53 fl.

JOSIP HEROVIĆ.

Piše Bogumil Tomš.

Za vrijeme francuske vladavine (1809—1813) imenovan je Herović za ravnatelja škole i „pošteteštra“. Pečatnik sa francuskim napisom „Poste de Zamobor“ predao je Herović za uspomenu dru. Bišćanu, koji ga jamačno i danas čuva.

Kako je bio Herović sam uredan, želio je, da vlada i u školskoj zgradi potpuna urednost i čistoća. Kad se za vrijeme Francuza oglašivala općina na njegove molbe, da pobijeli školu, piše joj H. energično, da to ili smjesta učini ili će se morati protiv nje potužiti na francusku vlast u Karlovcu.

Do godine 1830 bijaše sam samcat kod školske i crkvene službe. No kako se broj djece obojega spola sve više povećavao, valjalo je misliti, da se dobije u Samobor školski pomoćnik, koji će pomagati Heroviću u njegovom školskom radu. Taki pomoćnik doista pripiše u Samobor i to neki Štajerac, koji je Heroviću puno pomogao u školom oko obučavanja djece.

God. 1825. zamijeni školskoga pomoćnika novi učitelj Franjo Langer i otada služe dva učitelja u samoborskoj školi i poučavaju djecu i mušku i žensku.

Ali broj školske mladeži raste i dalje i sad je trebalo pomišljati na posebnu školu za djevojčice, kojih se stalo sve više upisivati u školu. Bez sumnje prema izvještaju Herovićevu traži 31. maja 1838. zemaljsko školsko ravnateljstvo, da se u Samoboru osnuje djevojačka pučka škola.

To je bilo nešto novo za Samobor i naišlo je na velike zapreke. Ni općina ni „purgari“ ne će ni da čuju za nove izdatke, za koje su oni držali, da bi bili posvema nepotrebni. Ništa manje nego 20 gradjana, medju njima i sam sudac, više senatora i asesora očituje se protiv te novotarije: „odpertem pismom i prez vsakoga naputka i pritrucanja“.

Ističu, da imaju „teški trh, šibire, putov, foršpanov, soldatov kvartirenja i drugih občinskih potreboči“, koje moraju namirivati. God. 1808. da su se obavezali

Zgrada ureda kotarske oblasti. Kako doznajemo izjavila se kr. zem. vlada sporazumno, da se u Samoboru na zemaljski trošak podigne zgrada za ured kr. kotarske oblasti. Ujedno je ovlašten kot. predstojnik gosp. Milan Ključec, da potraži zgodno zemljište, koje bi služilo kao kao gradilište u pomenutu svrhu.

Nas može samo ovo veseliti, jer će Samobor opet dobiti jednu oveću i moderno gradjenu kuću, koja će jamačno služiti na poljepšanje mjesta.

Iznenadno nagradjivanje. Na sv. šimunskom sajmu u Zagrebu održanom 28. pr. mj. nagradilo je gospodar. društvo nekoje seljake i seljakinje, koji su donijeli na trg lijepu živad. Iz našeg kotara sreća je stigla Adama Mikušu iz Rakovpotoka, koji je nagradjen za lijepu živad sa 10 K u zlatu.

† **Gjuro Tonšetić,** krojački pomoćnik, umro je 26. listopada nakon kratke i teške bolesti. u dobi od 28. godina. Sahranjen je na ovdašnjem župnom groblju. Laka mu zemlja.

Zanimljiva novost u postolarskom obrtu. Od prijatelja našega lista iz Zagreba primamo ove retke: Cinjenica je, da postolarski obrt uslijed tvorničarske konkurencije ne napreduje u onoj mjeri, kako bismo to našim postolarima željeli. Poznato je, da medju vještijim postolarima imade i takovih, koji uz solidnu izradbu obuču i cijenu iste ravnaju prema tvorničarskoj cijeni. Ali uza sve to mnogi vole, da se služe tvorničarskom robom radi obilatoga izbora prerazličiti formi. Ovih dana imali smo priliku, da se na licu mjesta uvjerimo, kako je upravo u tom pogledu postignut golem napredak. Zagrebački postolar i ortopedista g. Nikola Zubić, poznat kao osobiti stručnjak u svom obrtu, dao je po vlastitim nacrtima u prvim svjetskim tvornicama izraditi kalupe, koji elegancijom i ljepotom forme svakoga iznenadjuju.

Tim će se izumom zadovoljiti svaki zahtjev praktične i moderne obuće, a domaćim postolarima dana je prilika da poduprijevši ovaj izum podignu ugled svome obrtu. Ovako čvrstom i izdašnom međusobnom podpiranju utire se put jakoj organizaciji, koja je jedina kadra, da vlastitom snagom slomi silu nesavjesne konkurencije koja danomice ubija nekada cvatući obrt. Spomenuta tvrtka nalazi se u Marovskoj ulici br. 21, pa čestitajući vrlo g. Zubiću, koji nas je zadivio svojim izumom, preporučujemo ga pažnji svih interesovanih krugova.

Svi sveti. U svrhu omogućenja polaska grobova u Zagrebu i Samoboru općit će u nedjelju dne 1. studenoga osim vlakova koji redovito polaze još i po jedan vlak iz Zagreba i Samobora. Odlaz u 8:30 u večer iz obih postaja.

Doklatio se junac, crveno-šari, u dobi od 2 god, a vrijedan 90 K Katarini Berlić u Lučko, opć. Stupnik. Vlasnik junca je nepoznat.

samo jednog učitelja uzdržavati, ali da plaćaju dva i pružaju im još besplatan stan (!). Škole ženske im — po njihovu sudu — ne treba „kajti deca naša spola ženskoga natuliko, kuliko siromaških općancev deci znati i navčiti potrebno je, do vezda vu zkupnoj školi obadvojega spola navčiti se mogla jesu“.

Ipak na sreću nijesu dugo ostali barem uvidjavniji i inteligentniji općinari kod svoga suda i protesta. Tomu je jamačno puno pridonosao sam Herović, njegov široki pogled i nastojanje, da uvjeri općinare o potrebi take prosvjetne institucije. Školaki ravnatelj Edvard Sulyok, obraća se već iduće godine (1839) — po odredbi školske vlasti — „da bi vu ime spomenute zevsema potrebne posebne škole za puće, vsaki poleg mogućnosti ztanoviti kapital obećati dostojal“. Od kamata glavnice imala bi se uzdržavati učiteljica i škola, jer osim „Prinzianske, Kulmerianske i Picakianske fundacije (gradjanin Prinz ostavio je za školsku porabu star. u svojoj kući, bar. Kulmer davao je ogrjevna drva i kamate od 400 forinti, gradjanin Picak ostavio je za uzdržavanje škole 145 for. 4 i pol nč.), nema više drugih sredstava, koja bi se mogla za novu školu upotrijebiti. Sulyok sam daje u to ime 50 for.

Uspjeh nije izostao, što se najbolje vidi odatle, da je već 18. studenoga iste godine otvorena u Samoboru škola za djevojčice i to „po slogi nekojih vrednih purgarov, gospode zemelske i vnogo poštuvanoga redovništva i z milostivnum pomoćjum Njih. Ekscel. kardinala Haulika“.

Ta je škola otvorena u kući Marka Mišića, koji je iznajmio za nju stan, te mu je općina za prvu školu godinu imala platiti dvadeset forinti u srebru.

Tako je za Josipa Herovića dobio Samobor posebnu školu za djevojčice, a prva je učiteljica u Samoboru bila Emilija Mayerhofer.

Vrijedno je spomenuti, da je Herovićeva zasluga što je samoborska škola izdala najprije pisani, a kasnije tiskani izvještaj o napretku svojih učenika i učenica. Donosimo ovdje jedno takvo „razredjenje tretje škole“ iz godine 1842/3. koji nam je izvještaj dopao do ruku.

Zdravstveno stanje u Samoboru i kotaru bijaše tečajem mjeseca listopada o. g. dosta nepovoljno, osobito pod konac mjeseca, kad je nastala nagla zima; može se reći upravo poslije ljetnih dana, nastupile su naglo razne bolesti. Tako su obolili dvojica na trbušnoj pošalini (Typhus) i to jedan slučaj u Samoboru i jedan u Farkaševcu. Zatim je jedno dijete obolilo na difteriji. Učinjene su sve preventivne mjere u inficiranim kućama, da se te bolesti ne bi dalje širile.

Dr. K.

Opasne skitnice. Već kroz nekoliko brojeva imamo prilike, da zabilježimo, kako se kojekaka klatež vucari po samoborskim ulicama. Kako je redarstvo u posljednje vrijeme stalo opreznije paziti na ovake skitnice, svaki čas se po koji nadje u redarstvenim uzama, da bude onda otpraćen uz sigurnu pratnju u svoj zavičaj.

Dne 22. listopada opet su take dvije ptičice uhićene i to po stražaru Cvetečiću, koga je g. Dušan Presečki upozorio, da se dva strana mladića sumnjiva izgleda razgledavaju po kućama i dućanima, a kušali su i pridizati zapor na kapkama magazina trgovca Presečkoga, da omjere njegovu jakost. Stražar se odmah dao u potjeru za ovim sumnjivcima, koje dostiže, a pošto se nijesu mogli iskazati nikakvim ispravama, predvede ih na poglavarstvo, gdje budu zadržani u pritvoru. Preslušani, reče jedan, da se zove Rudolf Koritnik, a drugi Stjepan Lovrek. Obojica priznaše, da su izagnani iz Zagreba i to prvi prije četiri godine, a potonji ove godine.

Kako je hladno vrijeme, smilovalo se redarstvo skitnicama, te je zamolilo kr. kot. sud, da im dade mjesta u svojim uzama, da ne moraju čamiti u opć. zatvoru, dok ne stigne odgovor iz Zagreba, jer se onamo obratilo poglavarstvo radi ustanovljenja inditeta uhićenih. No dok se Stjepan Lovrek sasama lijepo snašao u pritvoru, Koritnik je postajao sve nasilniji i drskiji, pokušao je potkopati uze, a napokon je uvrebao momenat, te je pobjegao. Bio je kratke sreće, jer je doskora opet uhićen. Sad su obojica uhićenika opet pritvorili u općinske uze. Ali ni to nije Koritnika umirilo, jer je počeo vikati, psovati i razbijati po uzama, a okove, koje su na nj stavili, potrže. Budući da se opć. straža preslaba čutila, da Koritnika ukroti, morala su doći dva oružnika, koji su renitentnoga skitnicu sputali.

Medjutim je iz Zagreba stigao odgovor gradskoga poglavarstva, da su oba uhićenika iskazala doista prava imena, te je Koritnik opasan i drzovit tat, koji je već mnogoput sudjen radi krađe, najposlije osudom sudbenog stola u Zagrebu radi zločina krađe na 15 mjeseci teške tamnice i na izgon iz Hrvatske i Slavonije, pošto je zavičajan u opć. Videm, kot. Brežice. — Lovrek ima manje toga na duši, nego njegov drug, ali je takodjer kažnjen već radi krađe i izgrada.

RAZREDJENJE UČENIKOV

KRALJEVSKE GLAVNE ŠKOLE SAMOBORSKE POLAG UČINJENOGA ČEZ ŠKOLNO LETO 1842/3.

u naukih prepisanih napredka.

TRETJE ŠKOLE.		Uz Nauku britjansko- katoličkoga i historije sv. Pisma
Iz Gramatike nemalke, Pravepis hrvatskoga i nemalke, pismenih zastavkih, Računstva, Ispisivanja i pravepisanja hrvatskoga, nemalke i latinskoga.		
Iz van toga jesu stideli učenci za prvu letinsku školu posebno pohvaleni, i za ovu obitno ispitivanje u Zagrebu z-izvilenostjum podati:		
Francisci Hinko		Izv.
Glasić Josip		Izv.
Tomašić Josip		Izv.
Wiesner Josip		Izv.
Izvišeni.		
1 Bajuk Franjo		Izv. 1
2 Prištin Franjo		Izv. 2
Red I.		
1 Budi Franjo		Izv. 3
2 Plevko Ivan		Izv. 3
3 Dubravec Franjo		Izv. 4
4 Regović Anton		Izv. 8
5 Kirn Mihalj		Izv. 6
6 Lončarić Alojs		Izv. 7
7 Stermoli Franjo		R. I. 2
8 Topliček Mihalj		• 1
9 Regović Josip		• 3
10 Rezar Janko		• 4
Red II.		
1 Špiet Franjo		• 3
2 Dobrinec Mihalj		• 6
Drugo Pitičje škole ostavili jesu:		
1 Stanić Josip, iz polov. Isp. R. I.		Izv. 3
2 Sušterčić Anton, „ „ „ R. I.		R. I. 7
Valu skupa 20.		

Koritnik je predan ovdašnjem kot. sudu, da mu sudi radi nepovlasna povratka u Hrvatsku, a Lovrek je otpraćen u svoju zavičajnu općinu Bistru, kotar Stubica.

Kontumac pasa. Budući da je na jednom ubitkom psetu u kotaru Krško ustanovljena bjesnoća, određila je kr. kot. oblast, da se do daljnje odredbe imaju svi psi držati na lancu ili da se providjeni valjanom brnjicom vode na uzici. Psi bez brnjice i bez uzice utamanit će se, a njihovi vlasnici kazniti. Psi uhvaćeni po živoderu, ne će se moći otkupiti.

Namet će narasti! Uslijed nagode, koja je sklopljena sa financijskim erarom za otkup poreza na vino, prema kojoj će općina u buduću morati plaćati 2.154 K više nego dosele, narasti će bez sumnje opć. namet. To će se zbiti u godini 1909., a mi unaprijed upozorujemo na ovu sigurnu činjenicu, da se ne bi povećani namet upisivao u grijeh novo izabranom zastupstvu, kao što se ne može opravdano ovo pripisati ni današnjemu, što finan. erar nije imao obzira prema siromašnim džepovima naših općinara ne dajući ni uobičajena popusta kao prijašnjih godina.

Nastradao životom uslijed pijanstva. Dne 29. o. m. vraćali su se kući oko 9 sati na večer u Malu Rakovicu Mijo Perić star 55 godina podpunoma zdrav i krepak muž i njegov nećak Gjurio Letina. Vožili su se poslje polskog rada iz Samobora gdje su u gostionici kod Franje Budija mnogo pili. U kola su bila upregnuta četiri vola, a kako su oni bili dobre volje i kako nisu mogli paziti na volove ovi potrčaše, kola se srušiše u grabu a iz kola ispadoše obojica. Nu na svoje veliko čudo Gjurio Letina, mladić od 17 godina, nije mogao dozvati više svoga strica, jer ovaj je ostao potruške mrtav ležati, mladić ga je morao onako mrtva na kola natovariti i dovesti kući. Kakvim užasom očekala je tu vijest njegova žena i male troje djece! Sutradan prijavili su ukučani taj slučaj kot. oblasti i kot. sudu, pak su učinjeni u tom pogledu izvidi.

Osudjeni. 22. o. m. bila je glavna rasprava kod sudbenog stola u Zagrebu protiv Alojzu Lehpaeru koji je ubio Josipa Štibohara u Rudama. Alojz Lehpaer osudjen je radi ubojstva na 5 godina teške tamnice i 600 K odštete. — Mijo Razum, koji je ozledio teško Stefana Jaklenca, osudjen je na kazan teške tamnice od 4 godine i odštetu od 1000 K.

Opet jedan drzoviti skitnica. Gosp. Mijo Filipec, svećenik, vraćao se neki dan uveče od svoga posjeda u Gornjem kraju, kad ga najednom zastigne nepoznati stranac tražeći od njega milostinju i to tako drskim načinom, da je g. Filipec bio u očitijoj pogibli, da ga ne napadne. Davši mu g. Filipec oko 80 filira sitniša, nije se skitnica još ni sada udaljio, nego ga još neprestano pratio, dok nije slučajno išlo više ljudi, a onda se brzo izgubio u sumraku. Redarstvenoj straži pošlo je za rukom, da drugi dan uhvati drzovitu skitnicu koji iskaza, da se zove Ferdo Crnogaj. Reče, da ne zna gdje je spavao ni gdje je ustao, i svaki put je iskazao, da je pomoćnik drugoga obrta. Pritvoren je i onda protjeran preko granice.

Umrli u Samoboru. Lovro Turk, dijete sluškinje, 2 i pol mjeseca, Draga 10, od zahllpaca. — Gjurio Tonšetić, krojački pomoćnik, 28. godina, Samostanska ulica, od pošaline (tifusa). — Petar Go-

U drugoj su školi bili propisani ovi naučni predmeti: „pravočitanje hrvatsko i njemačko, pravopis hrvatski, gramatika njemačka, računstvo i krasopis hrv. lat. i njemački; u prvoj školi razdijeljenja gornjega: „pravočitanje hrv. i njem., krasopis hrv. lat. i njem., računstvo i iz rječnika hrv.-njemačkoga; u prvoj školi razdijeljenja donjega: iz „slokvovanja, pravočitanje hrv. i njem. i u početku računstva“. Nauk vjere dakako u svjema razredima. Što se učilo u trećoj školi vidljivo je iz otiska „razredjenja“.

Kako se vidi, Herović je u Samoboru pripravljao učenike i za gimnaziju, a kojim uspjehom, to se najbolje vidi iz toga, što su sva njegova četiri učenika položila s odlikom ispit za prvi gimnazijalni razred.

Herović je uveo običaj, da po jedan učenik i učenicica najvišeg razreda održi na svršetku godine oprošno slovo zahvaljujući za trud školskim poglavarima. Na koncu 1842—3. kiče jedan učenik Heroviću u svomu oprošnom slovu:

„Zahvaljujem se ukupno od svih nas Njima, staromu našem gosponu učitelju, koji vre po dovršenoj 45-tog leta dobi svog naučanja ovde, jošter tako marljivo i neutrudjeno z nami podstupaju, samo da nas mogu na sve dobro peļjati i u nami kakoti na novo, dalje živeti. Bože blagoslovi Njihove trude!

Herović je još dugo kasnije živio za mladež i uz nju oživljavao svoju snagu revnujući za školom i njezine profitke.

(Nastavak će se.)

lubić, dijete malopos., 3 mjes., Samostanska ulica, od crijevnog kataru. — Petar Vinković, krčmar, 79. god., Rambergova ulica, od raka na oku. — Fanika Bašić, pesjdnica, 55 god., Sv. Helena, od tuberkuloze pluća. — Alojzija Suflij, poljodjelka, 74 god., Gornji kraj, od ostarjelosti.

Kretanje željezničkih vlakova

od 1. listopada 1908. do 1. travnja 1909.

Iz Samobora u Zagreb kreće vlak u 6, 9:20, prije podne, 1:10 poslije podne, 7 i 9:37* uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7:45 i 11:30 prije podne, 2:40 poslije podne, 7:02 i 9:30* uveče.

Zvijezdicom (*) označeni vlakovi opće samo nedjeljom i blagdanima.

Društvene vijesti.

Iz dobrotvornog vatrogasnog društva. Prema pravilima vatrogasne zajednice prisustvovala je 11. pr. mjes. skupštini hrv. vatrogasaca u Brodu na Savi kao delegat samoborskog društva gg. Gjurio Leseć i Bogumil Toni.

Pošto su dovršene ljetosnje vježbe vatrogasaca, to su prošavše nedjelje uredili i iščistili vatrogasci sva svoja gasila i spreme za zimu.

Poslije svršena rada imali su malu zabavicu u gostionici društva. odbornika i utemeljača g. E. Presečkoga.

PROSVJETA.

Zasluzno „Društvo sv. Jeronima“ priposlalo nam je svoja ovogodišnja izdanja knjiga, namijenjena prosvjeti hrvatskoga puka. Sve su te knjige spretno udešene, popularno pisane i savjesno uređene, pak ih najtoplije preporučujemo. Evo tih knjiga:

1. Biblijska povjest. Knjiga I. Napisao dr. Dinko Gudek.

2. Hrana i kako se priredjuje. Pripredio Miroslav Galović.

3. Poučni razgovori. Između raznih članaka napisao je u ovoj knjizi o pčelarstvu dr. V. Čebušnik.

4. Dolazak Hrvata. Povjesna pripovjest iz VII. vijeka. Napisao Milutin Mayer.

5. Danica za g. 1909. s obilnim poučnim i zabavnim sadržajem.

Prinosnici plaćaju 1 K, a doživotni članovi 10 K zasvagda. Svak komu je to iole moguće, morao bi se zračlaniti u ovo korisno i plemenito društvo.

Učiteljski koledar za god. 1909. izaći će još ove godine, a uredili su ga vrlo pomno i savjesno njegovi urednici Julije Golner i Stj. Širota. Upozorujemo na nj vrlo učiteljsko našega kotara.

Vatrogasni koledar. Ove će godine izaći I. tečaj ovoga koledara sa šematizmom vatrogasnih društava i časništva te poučnim člancima važnim za hrv. vatrogasce. Urednik će ga Mirko Kolarić i Bogumil Toni.

Gospodarstvo.

Uredjenje livada i naše stočarstvo.

Kr. županijska oblast odredila je na dan 5. studenoga kod općinskog poglavarstva u Sv. Nedjelji vodopravnu raspravu radi natapanja livada Lug.

Već samom regulacijom potoka Rakovice učinjeno je mnogo za kulturu naših livada. Preko stotinu jutara močvarnog tla osušeno je. Livade, na kojima je dosada rodilo loše nevaljalo, malovrijedno sijeno, sasvim će se popraviti, jer će kroz nekoliko godina posve nestati kiseli nevaljalih trava, kao što su mrazovac, žabnjak, trubeljika itd., te će ove livade davati prve vrste sijena. Pogotovo ako se bude uz to još i livade gnojilo stajskim i umjetnim gnojivom povisiti će se rentabilitet livada više no trostruko.

Kako pak uvodno spomenusmo, preduzela je kr. županijska oblast, da se učini sve potrebno, kako bi se livade mogle i natapati. Koliko to znači po unapređivanje našeg gospodarstva mogli smo se o tom uvjeriti u kulturnim državama: Njemačkoj i Francuskoj. Livade, koje su osušene, a onda udešene sve da se mogu po volji kad je god to potrebno natapati, daju trostruko veći prirod — tri obline košnje izvršnog sijena.

Natapanjem livada predusrest će se podjedno u nas posljednjima suše odnosno nestašici krmne. Od kako velike upravo neprocjenjive je to vrijednosti mogli smo se o tom najbolje uvjeriti ljetos.

Ovo će bez sumnje pridonijeti, te će se i naše stočarstvo podići na najviši stepen, ter postati za nas jedna od najunosnijih gospodarskih grana. Tim više što naš narod imade mnogo smisla i za ovu granu, kako se je moglo opaziti i prigodom ljetosnjeg nagrađivanja stoke.

Time pak što će se uredjenjem i racionalnim uzgojem naših livada proizvoditi mnogo više i dobrog

sijena, te obzirom na povoljne naše klimatske odnose, omogućeno je, da se goji u nas najplemenitija simentalška i pinzgavska stoka, koja nalazi uvijek dobru prodaju, a postizava najviše cijene.

Bude li se išlo ustrajno zatim, da se bira i uvađja kod nas pomenuta pasmina, te za rasplod upotrebljuje što savršenije eksemplare, mogao bi naš Samobor u pogledu stočarstva da postane drugi Simenthal i Pinzgau, koji imade za prodaju sposobnu i rasplodnu stoku za koju danas napredni stočari plaćaju u inozemstvu nevjerojatno visoke cijene za komad po 1—2000 K, a gdjekada i više.

Kolike samo svote izdaje godišnje zemaljska vlada za nabavu rasplodne stoke u inozemstvu. U prvom će redu svakako nabaviti u koliko je bude, od takovih domaćih gospodara, time bi lijepa svota ostala kod kuće, a naši gospodari našli u tom dobar račun. P. C—r.

Svinjska zaraza u Lugu, općine Podvrh preslatom je proglašena te se cijela ova općina za tuzemni promet sa svinjama otvara.

Promet nekretnina.

(III. četvrt 1908.)

Kudelić Franjo i Ana prodali su Aloisu Čitaroviću iz Rakovice za kupovninu od 400 K svoje nepokretnosti ležeće u „Tepcu“.

Rezar Janko, posjednik u Samoboru, prodao je Anki udovi Rezar za 800 K svoje livade „Preseke“ i „Komovnik“ u Klokočevcu te šumu i pašnjak „Stražnik“ u Samoboru.

Blažinčić Franjo sada u Zagrebu, prodao je za 1000 K svoj dio nekretnina u Samoboru ležećih Vjekoslavi Jazbec rodjenoj Blažinčić iz Zagreba.

Bišćan Martin iz Gradišća prodao je svoj dio nekretnina u Samoboru ležeći Janku, Vidu i Stjepanu Bišćan za 50 K.

Bašić Andro i Fanika iz Samobora, Samostanska ulica, prodali su Miji Žibratu iz Samobora, Gornji kraj svoju oranicu dolnju Brodovnicu za 800 K.

Bezjak Antun iz Samobora, Starogradska ulica, prodao je Eleonori Bizjak svoju polovicu nekretnina za 200 K.

Eva Bišćan iz Gradišća (Samobor) prodala je Filipu Bezjaku svoju četvrtinu zemljišta ležeću u Samoboru i Stanidolu za 100 K.

Objava.

Svršenom pravniku gosp. Milanu Reizeru nestalo je dne 21. listopada odraslog lovačkog psa prepeličara, krakodlake kestenjave boje kratkog repa i sa markom grada Zagreba br. 571. Pas se odazivlje na ime „Lord“. Isto mu je tako sa Hamora nestao prošli četvrtak 5 mjesecni lovački pas prepeličar kestenjave boje i kratka repa. Taj je pas jamačno za nekim prošao ili se u Samoboru zadržava. Tko možda što o psima znade neka to vlasniku najavi, od koga će dobiti primjerenu nagradu.

Oproštaj.

Prigodom mog odlaska iz Samobora ključem ovim putem svim p. n. g. gostima, prijateljima i znancima srdačan s „Bogom“

U Samoboru 29. listopada 1908.

Ivan Svoboda

poslovođa Hotel Pension Samobor

Javna zahvala.

Najtoplije ovim putem zahvaljujemo svim znancima i rođacima koji su našeg nezaboravnog sina i brata,

Gjurio Tonšetića

do hladna groba sprovedi a nama svoju sućut izrazili. Napose pak zahvaljujemo p. n. gospodjicama i gospodi koji su kao djevuše i djeveri sprovedu prisustvovali i odar vjencima okitili.

U Samoboru 29. listopada 1908.

Tugujuća obitelj.

Mali oglasnik

Jedno uvrštenje u „Mali oglasnik“ stoji 60 filira. Svaka riječ u malom oglasu koji prelazi 15 riječi stoji 2 filira više.

Mali oglasi plaćaju se unaprijed.

Naobale i cvikeri prodaju se i popravljaju kod L. Sudnika, urara u Samoboru.

Oglas.

Prodaje se mlin, kraj mlina mala kućica, zatim kuća sa dvije sobe, kuhinje, dvije pivnice, štagali, suša, dvorište, kraj dvorišta oranica i voćnjak u površini od 3/4 rali. Sve se nalazi u Gornjem Kraju broj 8.

Poblize kod Mate Kirina u Samoboru, kod kojega se može doznati i cijena.

LJEČILIŠTE u Samoboru

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti gorski kraj sa ugodnom klimom. Moderno uređenje za hydro- i elektroterapiju, kupelji s ugljičnom kiselinom, masaža i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dišnih i probavnih organa, te bolesti izmjene tvari.

Upiti šalju se na: „Upravu lječilišta u Samoboru.“

Pozor gospodari!

Umjetni gnoj

osobito dobar za travnike i djetelinu može se dobiti u vrećama po 100 kg. uz vrlo jeftinu cijenu kod **Stjepana Šolca**, trgovca u Samoboru.

Pokućvo Najkusknije Najsolidnije

Najbolje i najjeftinije

Pokućvo

I. hrvatska stolarska i tapetarska obrtna i vjerska udruga

kao član 26. sred. vjer. udruge. ZAGREB, Marija Valerija ul. 10, Nikolićeva 2. Domaći proizvod. Polakšice u plaćanju.

Pokućvo Najjeftinije Najbolje Pokućvo

Kašalj izliječi

tko

svoje zdravlje voli. 6245 not. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

pranih Karamela sa tri omorike.

Lječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promuklosti, nathadama, suzavosti, nathodi ždrijela te kašlju hripavca. — Svježiće po 20 i 40 fil., svežanj 80 fil. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČICA

lijekarnica k zlatom anđjelu u Samoboru.

NOVOSTI! PATENT ALBUM!

(11 različitih slika samoborskih) koje su složene u formi razglednice sa vanjskom slikom starog grada samoborskog od g. 1776., te se može cijeli album poslati sa poštom od 5 filira. Cijena je albumu samo 30 filira a dobije se u tiskari S. Šolca.

Tko hoće piti dobar

pelinkovac

mora imati svježe rožice, grozdice, bijeli i kandis-šećer cimet, smokve, orešak i sve drugo potrebno za pravilne pelinkovca. Preporučujem od svega toga najjeftinije i najbolje vrste.

A. Mateta.

Ujedno preporučujem čistu domaću mast, salamu, svaki dan svježe kuhane butine, safalade, suhe i svježe kobasice, limune, pravog ruskog čaja itd

JOSIP ŽUKINA

ORUDJARI I UMJETNI BRAVAR u ZAGREBU
Blica broj 19.

Graditelj mosnih vaga po najnovijem sistemu sa pomičnim bantom, cmrkova (Pumpe) i strojeva za gospodarske potreštine, buleta i žigova s raznovrsnim napisima, željeznih blagajna, gromovoda i kućnih telefona, bicikla, peronospora štrcaljke itd. Sve uz vrlo umjerene cijene i solidnu izradbu. Popravci se obavljaju brzo, točno i uz vrlo jeftine cijene.

Preporučujem slav. općinstvu moje skladište svakovrsnih

optičkih

predmeta

kao n. pr. očala, cvikera i stakla za očale i cvikere svih brojeva itd.

Popravci obavljaju se brzo i točno uz najumjerenije cijene.

IVAN SUBNIK, urar, Samobor.

Ignjat Deutsch i brat

ZAGREB, Nikolićeva ulica 8.

Gradjevni materijal i sve potreštine za industrijalnu porabu.

Asfaltno poduzetništvo.

Jedino zastupstvo: Beočinske tvornice cementa.

Telefon br. 396. — Brojcar: Ignjat Deutsch.

OBJAVA.

Častim se sl. općinstvu staviti do znanja, da će u „Hotelu Samobor“ velike prostorije preko zime biti zatvorene, samo će male prostorije u elastičarni biti otvorene.

U kojima se uvijek dobija svježih poslastica i drobnih slastica za čaj, nova torta „Mignon“ po 1 K 60 fil., uvijek finog maslaca (Butter), čaja i ruma. Pivo i vino u bocama, hladna jela i izvrsna kava. Nedjeljom priredjuje se naročito fini servići.

U ostalom prima se svakovrsne porudžbine, za tačnost kojih jamči, i moli za mnogobrojni posjet velepoštovanjem

M. Vuja
poslovočkinja.

SKLADIŠTE

svih vatrogasnih sprava i gospodarskih potreština
PODRUŽNICA

R. A. SMEKAL

ZAGREB, Frankopanska ulica broj 9.

Najnovije

„Patent Smekal“

Štrcaljke sa ravnotezom najnovijeg sustava za prijenos umanjene radne snage od 40%, koje s desne i s lijeve strane vodu sišu i dižu, te je okretanje nepotrebno.

Sustav odlikovan 1903. sa prvom počasnom diplomom i zlatnom kolajnom.

Svoje veliko skladište uvijek svježeg

Portland-Cementa

kao i suhog

gradjevnog drva

preporučuje

Stjepan Šolc.

Uspješno se oglašuje u
Samoborskom listu.

OGLAS.

Od posjeda Giznik i Zagrebčica prodat će se pojedine čestice

svake srijede i subote

u poslovnici gospoštije u Gizniku u 9 sati prije podne, a prodat će se čestice u općinama

Domaslovec, Strmec, Sv. Nedjelja, Rakovica i Molvica,

i to: šuma i razne ledine i sjenokoše.

Gospoštija Giznik.

LASINJA

Zastupstvo prodaje lasinjske vode za Samobor, preuzeo je potpisani, te je preporučuje svima, koji vole izvrsnu rudnu i ljekovitu vodu.

E. Presečki, trgovina mješovite robe.